

ת"פ 10471/01 - מדינת ישראל נגד מ-א- לא בעניינו, נ- בעניינו

בית משפט השלום בראשון לציון

28 דצמבר 2014

ת"פ 14-01-10471 מדינת ישראל נ' אואה'

בפני כב' סגן נשיאה, השופט אברהם הימן
המאשימה מדינת ישראל

נגד
1. מ-א- לא בעניינו
2. נ- בעניינו

החלטה

בפני בקשה לביטול כתוב האישום שהוגש כנגד הנאשם 2 (להלן - "הנאשם") מחלוקת שתי טענות מקדימות, האחת לפי סעיף 149(4) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - "החסד" פ") והאחרת לפי 149(10) לחסד"פ.

רקע דין

בנוגד הנאים הוגש ביום 6/1/14 כתוב אישום המיחס לנאים 1 עבירה של תקיפה סתם ולנאשם עבירות של איומים והחזקת סכין למטרה לא כשרה.

על פי המתואר בכתב האישום, הנאשם 1 היה אביה של הקטינה א.א (ילידת 2001) והנאשם היה סבה.

בתאריך 12/12/2012 בשעה 22:30 או בסמוך לכך, חלפה הקטינה בסמוך לקטין אל (יליד 1996, להלן - "אל" או "המתلون") ולחברו אשר זהותו אינה ידועה במידוק למאשימה (להלן - "החבר") אשר עמדו ברוחב. בנסיבות אלה, פנה החבר אל הקטינה ואמר לה: "זה סוף העולם היום". משהבחן אל כי הקטינה נבהלה פנה אליה ואמר: "אל תדאגי הוא סתם צוחק איתך, לילה טוב".

בהמשך לכך, שבה הקטינה אל ביתה ומספרה לנאים כי מספר נערים הבהילו אותה כי אמרו לה שהיום יגיע סוף העולם.

בתגובה לכך, יצאו הנאים מביתם בחיפוש אחר אותם נערים, כאשר הנאם מצטיד לשם כך בסכין. הנאים הבינו בא.ל והחבר, התקרבו אליו ושאלו מדוע איימו על הקטינה. השניים השיבו כי לא התכוונו להבהילה וכי הדבר נאמר "בצחוק".

בנסיבות אלה, הוציאו הנאים מכיסו סכין, נופף בה לכיווןיהם של אל והחבר ואמר: "זה לא יקרה שוב, פעם אחרונה שזה קורה, אם לא- זה יגמר אחרת". בהמשך לכך, תקףו הנאים 1 את אל בכך שטר בפניהם ותקף את החבר בכך שדחף אותו.

עמוד 1

במקרים המתוירים, נטען כי הנאשם 1 תקף את אל והחבר שלא כדין ולא הסכמתם, וכי הנאשם איים שלא כדין, במלול ובהתנהגות, על אל והחבר במטרה להפחיתם, והחזקק בסיכון מוחץ בתחום ביתו או חצירו מבלי שהוכיח כי החזקה בו כדין.

בדין שהתקיים בפני ביום 14/11/18 הודיע סניגורם של הנאשם כי בעניינו של הנאשם 1 הושג הסדר טיעון ואיינו בעניינו של הנאשם בכוונתו להגיש בקשה לביטול כתוב האישום מחמת טענה מוקדמית לפיה כתוב האישום אינו מגלה עבירה ומחייב טענה מוקדמית להגנה מן הצדך.

אפשררתי לצדדים להגיש טיעוניהם בכתב.

להלן אדון בכל אחת מהטענות.

דין והכרעה

לאחר שעניינו בבקשת הנאשם ובתגובה המאשימה ובחנתי את טיעוניהם מצאתי כי אין בטענות הנאשם, הן אלה שעוניין גם בכתב האישום והן אלה שעוניין גם בהतנהלות המאשימה, להצדיק את ביטול כתוב האישום.

סניגורו של הנאשם הרחיב, אמן, בטיעון (אשר רובו ללא כל צורך), אולם, כפי שאפרט להלן, לא היה בו להניח תשתיית מתאימה לביסוס הטענות המוקדימות.

הטענה כי כתוב האישום אינו מגלה עבירה

הטענה המוקדמית בהקשר זה נטען ביחס לעבירה לפי סעיף 186א לחוק העונשין הקובעת:

"**186. (א) המחזק אגרוף או סcin מוחץ בתחום ביתו או חצירו ולא הוכיח כי החזקם למטרה
כשרה, דין - מסר חמיש שנים.**"

ה הנאשם טוען כי כתוב האישום אינו מגלה עבירה של החזקת סcin שלא כדין, וambil להישען, בנפרד ובמצטבר, הן על הטענה כי אין כתוב האישום מפרט את הרכב הניסייתי של עבירת החזקת סcin והן על הטענה כי בנסיבות העניין מסווגת אחראותו הפלילית של הנאשם בסיגים של הגנה עצמית וצורך.

באשר לרכיב הניסייתי של עבירת החזקת סcin, טוען הנאשם כי אין בחומר החקירה ראיות לקיומו של רכיב זה בדבר החזקת הסcin מוחץ בבית או לחצר, שהוא יסוד הכרחי להוכחת היסוד העובדתי של עבירה של החזקת סcin שלא כדין. לטענותם, עיון עמוק בתיק החקירה, לרבות בגרסתו של המתלוון, מלמד כי האירוע והאינטראקטיה בין הנאשם לבין הנערם לא התרחשו כלל מוחץ בתחום ביתו או חצירו של הנאשם, ואין בו כל ראייה כי הנאשם יצא מפתח הבית שבו בית פרטיה בעל חצר בעת שהנערם שהו בסמוך לשער הכניסה לבית. על כן טוען הוא, כי לא יהא בדי המאשימה להוכיח את יסודות העבירה, וכי אילו הייתה נתנתה את הדעת לכך, קודם שהגישה את כתוב האישום, הייתה מונעת נזק של ממש אשר

נגרם לנאשם.

כאמור, הנימוק הנוסף שבפי הנאשם לביסוס טעنته לפיה כתוב האישום אינו מגלת עבירה הוא כי לזכותו עומדים סיגים לאחוריות פלילית מחמת צורך והגנה עצמית לפי סעיף 34ו לחוק העונשין, התשל"ז- 1977 (להלן – "חוק העונשין"). טוען הנאשם כי המטרה לשמה החזיק את הסכין כשרה, לפי שהחזק באהר תמים לחלוון ולצורך חיתוך עוגה, וכי בהמשך הצדיד בה עת יצא מהחוץ לדלת הכניסה לבית (ומබלי שיצא מחצר הבית) בתגובה לאוום ממשי שהוזג בפניו על ידי נבדתו הקטינה.

המואשימה טוענת כי יש לדחות את טענת הנאשם לפיה אין יכולתה להוכיח כי הנאשם החזיק את הסכין "מחוץ לתוחום ביתו או צורך". בתגובהה מפנה המואשימה לעדויות המתلون, הנאשמים ואשת הנאשם 1 שבתיק החקירה, המוכיחות, לשיטתה, כי האירוע אירע מחוץ לבית ולחצר, והמלמדות על העדר היגיון בטענת הנאשם כי לא יצא את פתח החצר.

משמעותה של הטענה המקדמית לפיה העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה, מחייבת לבחון האם אמם פרשת העובדות שכתב האישום מגלה תשתיית עובדתית לכוארה לכל רכיבי היסוד העובדתי שבუברת החזקת סcin' שלא כדין. הפועל המעיли לביסוס הטענה הוא **"שגם אם יודה הנאשם בכל העובדות המפורשות בכתב האישום, לא יהא בכך בסיס נאות להרשעתו בעבירה המียวחת לו ... אשר על כן, אין טעם לקיים את הדיון על פי אותו כתב אישום, שהרי התביעה מוגבלת להוכחת העובדות המפורשות בו בלבד"** (ראו בספרו של המלומד י. קדמי, **סדר הדין בפליליים**, חלק שני, עמ' 437).

בחינת טענת הנאשם בעניין זה מעלה כי אין בכך טענה שכותב האישום חסר תשתיית עובדתית באשר לרכיב הנסיבתי של עבירות החזקת סcin', אלא טענה כי אין בחומר החקירה כדי להוכיח את אותו רכיב נסיבתי ההכרחי לביסוס הרשעה בעבירה.

כידוע, טענה מקדמית נבחנת במסגרת האמור בכתב האישום, שכן בשלב המקדמי אין בפני בית המשפט אלא את כתב האישום.

יעין בכתב האישום מלמד דזוקא כי יש בפרש העובדות ביטוי (ולו אף מינימלי) לרכיב הנסיבתי (ראו בין היתר סעיף 4 בו). לפיכך, די בכך כדי לדחות את הטענה כי כתב האישום אינו מגלת עבירה לכוארה.

טענת הנאשם בדבר אי קיומן של ראיות להוכחת הרכיב הנסיבתי של עבירת החזקת סcin' אינה טענה הניתנת לבחינה אל מול כתב האישום אלא אל מול חומר הראיות. מדובר בטענה שענינה בפוטנציאלי הוכחה אשר אינה מתאימה לבירורقطענה מקדמית, בשלב מקדמי, בו מطبع הדברים טרם הוגש הראיות.

הוא הדיון אף באשר לטענת הנאשם כי לזכותו הגנות לפי פרק ה'1 לחוק העונשין. המואשימה בתגובהה התייחסה לגופן של ההגנות ואולם שוב ללא כל צורך.

סיגים לאחריות פלילתית אינם מomin הטענות המקדימות, לא ניתן לבירור בשלב זה והם טעונים הוכחה במידה הדרישה במהלך שלב הראיות.

על כן, ומטעמים אלה הבקשה לbijtol כתוב האישום לפי סעיף 149(4) לחסד"פ נדחתה.

הטענה להגנה מן הצדקה- אי קיום חובת ידוע ושימוש

הנאשם מבקש לבסס בבקשתו לbijtol כתוב האישום על טענה להגנה מן הצדקה משום שהמואשימה מנעה ממנו אפשרות לקיום הליך שימוש קודם להגשת כתוב האישום בעבירה של פשע עת שלחה את מכתב היידע לכתובות מקום האירוע נשוא האישום שאינה כתובות הנאשם הרשומה במשרד הפנים, ועל כן לא נדרש על ידו.

הנאשם טוען כי בכך נפל פגם בהתנהלות המואשימה אשר גרם להפרת זכותו לשימוש, וכי ללא הפגם, היה מתקיים בענייננו הליך שימוש בו היה שוטח בפני המואשימה את נסיבותו האישיות אשר יש בהם לשכנעה שלא להגיש נגדו את כתוב האישום במתכונתו החמורה או לכל הפחות להגיש נגדו כתוב אישום פחות חמור.

בכל זאת שטח הנאשם בבקשתו את נסיבותו האישיות המיחודות- היותו אב שכול לאחר שחיה בתו קופחו, בהיותה חיילת, באירוע טרור רצחני שאירע בשנת 2004 ועבדתו בצה"ל כאזרח עובד צה"ל המועסק בבסיס ציוד בתל השומר ביחידתה בה שירותה בתו המנוחה ז"ל.

הנאשם טוען כי מאז שנרצחה בתו ז"ל נושא הוא בטרואמה קשה ממנה לא השתקם באורח מלא, וכי התנהלותו ביום האירוע נשוא כתוב האישום ותגובהו עת הקטינה נכדתו נכנסה לבית הוריה מבועתת וסירה כי ניסו לפגוע בה, מקבילות משמעותית שונה עברו ומצבו. לטענתו, לו לא הייתה נמנעת ממנו זכות השימוש היה בטענותיו אליו לשנות את עמדת המואשימה בהחלטתה להעמידו לדין בעבירה מסווג פשע.

כמו כן טוען הנאשם כי הגשת כתוב האישום נגדו מעמידה אותו בסכנה ממשית לאובדן מקור פרנסתו ולפיטורי, וכי לו הייתה המואשימה מקיימת שימוע היה מכלול נתוני האישים להביא לשינוי עמדתה.

הנאשם אף טוען כי בנסיבות המיעילות של עניינו לא ניתן יהיה לרפא את הפגם בהתנהלות המואשימה באמצעות קיומ שימוש בדיעבד, לפי שcutut הינו בסטטוס נאשム להבדיל מסטטוס חדש, וכי אם חש כי המואשימה "נעולה" בעמדתה ושמיעת טענותיו לא תעשה בדרך פתוחה.

כמו כן טוען כי נוכח הנסיבות המיעילות יש לראות את עניינו כמקרה חריג, בו עיות הדין שנגרם לו עולה על האינטראס הציבורי שבהעודה לדין, המצדיק bijtol של כתוב האישום.

מנגד, טוענת המואשימה כי יש לדחות טענת הנאשם לפיה כתוב האישום מנוגד לעקרונות של צדק והגינות משפטית לפיו שלא קיימים הליך שימוש. לטענת המואשימה מכתב היידע נשלח לכתובות אותה מסר הנאשם בהודעתו במשטרה ואף חתום עליה, וכי בכך מילאה חובתה ביידע הנאשם טרם הגשת כתוב האישום. כמו כן טוענת המואשימה, כי מכל מקום אין להורות על bijtol כתוב האישום, שעה כי מוכנה היא לכך לנאשם הליך שימוש ענייני ואובייקטיבי. המואשימה

אף מצינית כי סניגורו של הנאשם נפגש עם ראש שולוח התביעה ושטח כבר בפנוי את כל הנסיבות הנטענות בבקשתו.

סעיף 60א. לחס"פ קובע כי על רשות התביעה חלה חובה לשלווח לחשוד בעבירה מסווג פשע הודהה לפי כתובות הידועה לה על כי חומר חוקריה בעניינו הנוגע לעבירה מסווג פשע הוועבר לידי. לחשוד הזכות לפני רשות התביעה, בתוך 30 ימים מיום קבלת הודעה, בבקשתה מנומקת והmphרטת את טענותיו כנגד העמדתו לדין, ולבקש כי תימנע מהגשת כתב אישום כנגדו. משפנה החשוד בבקשתה מנומקת כאמור, תודיע לו רשות התביעה על החלטתה בהקדם האפשרי ורשאית היא להזמין את החשוד להציג בפניה את טיעונו בעלפה.

בעניינו, אין חולק כי מכתב הודעה נשלח לנאים שלא כתובות מגוריו הקבועה בבת ים אלא כתובתו של הנאשם 1 בראשון לציון, בה אירעה ההתרחשות נשוא האישום.

ה הנאשם טוען כי לא קיבל הודעה על משלוח מכתב רשות בכתובות מגוריו ועל כן לא ידע עליו ולא ניתן לسانיף הדואר לקבלו. הנאשם צירף לבקשתו תעודת תומך מרשות הדואר.

הממשימה טוענת כי מכתב הודעה נשלח לנאים לפי כתובות שמסר הוא בהודעתו למשטרת והיא כתובת הנאשם 1, שהוא חתנו, וכי מילאה אחר חובת הודעה.

על פי סעיף 60א. האמור תملא המשמשה חובתה במידע הנאשם על כוונה להגיש כנגדו כתב אישום בעבירה של פשע במשלוח מכתב ידוע כתובתו הודעה לה, וכי אם נשלחה הודעה ידוע בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם ללא חתימה על אישור מסירה.

במקרה זה, אין בפני די כדי לברר האם הכתובת אליה נשלח מכתב הודעה לנאים היא אכן הכתובת אשר נמסרה על ידי הנאשם כתובתו או לאו.

אכן, לאור חשיבותו של הליך המידע, אין המשמשה יכולה להסתפק במשלוח מכתב ידוע כתובת הודעה סתם, וראוי כי תאריך את כתובתו הקבועה והרשומה של חשוד, אשר דומה כי לשם כך תידרש רק "لحיצה" במחשביה.

מכל מקום, ואף אם יצא מתחם הנחה לטובת הנאשם כי המשמשה לא מילאה חובתה במידען קודם להגשת כתב האישום וכי המצתתה את מכתב הודעה לנאים לא הייתה המצאה כדין, מגיע אני לכל מסקנה כי אין בוגם זה לקפח את הנאשם ולהצדיק את ביטולו של כתב האישום.

כאמור, הגשת כתב האישום כנגד הנאשם תוך הפרת זכותו לידעו ולשימוש לפי סעיף 60א לחס"פ הינה פעולה מינימלית שנפל בהoggם, אלא שזכות הנאשם לידעו אינה זכות מוחלטת אשר הפרטה תצדיק, בכל מקרה ובהכרח, את בטלותו של כתב האישום. ההלכה הפסוקה החייבת על מקרה כגון דא את דוקטרינת הבטולות היחסית. בהתאם לכך רשיי בית המשפט לשקול את נסיבותו של כל מקרה ומקרה ולבוחן האם ניתן לרפא את הוגם/ להסיר את המחדל

שנפל בניהול ההליך באמצעות חמורים פחות מבטול כתוב האישום. כל כך תוך איזון ראוי ונכון בין זכות הנאשם להילך הוגן אל מול הפגיעה באינטרס הציבורי (ראו ע"פ 13/1053 **היכל נ' מדינת ישראל**, פורסם ב公报).

בפסקת בת המשפט ביטוי לנסיבות שונות באשר להצדקת ביטול כתוב האישום משומן אי קיום הליך הידוע, והנאשם בבקשתו אף הפנה לפסקי דין אחדים, אלא, שכאמר, יש לבחון כל מקרה לגופו, ואין עסוקין בגישה אחידה ומוחלטת שיש להחיל על כל המקרים.

בעניינו, אין הפגם באই קיומ חובת ידוע ושימוש מצדיק את ביטולו של כתוב האישום.

בפי הנאשם טענות לנسبות קשות ומצערות ולהשלכותיהן על התנהגותו בעת האירוע נשוא כתוב האישום וכן טענות על העמדת מקום פרנסתו בסכנה כשמי ראשו אישום בעבירה של פשע אשר ראוי למאשימה ליתן עליהם את הדעת.

עם זאת, בהתייחס לעובדות האישום והתשתייה שהוצאה בפני אני סבור כי אילו היה מתקיים בעניינו הליך שימוש בטרם הוגש כתוב האישום, התוצאה הוודאית וההכרחית הייתה אי הגשת כתוב האישום או הפחתת חומרתו.

אכן על המאשימה להקפיד ולקיים חובת ידוע ושימוש מראש, אולם ביצוע הליך שימוש בדיעד, שעה שההליך הפלילי מצוי בשלב מוקדם וכאשר הנאשם טרם מסר מענה למוחਸ לו בכתב האישום, יש בו כדי לרפא את הפגם באופן שיתאפשר לנאם לשוטח בפני התביעה את טענותיו.

אני מקבל את טענת הנאשם לפיה עירכת השימוש בדיעד - בצלו של כתוב אישום תלוי ועומד- אינה אפקטיבית. המאשימה אשר טענה כי כבר נתקימה פגישה בין סניגורו של הנאשם לראש שירות התביעה ובה נשמעו טענות הנאשם (ויש לתמונה על כך שהנאשם לא הזכיר זאת), אף הצהירה כי מוכנה היא לשמע את הנאשם וחזקת עליה כי תעשה זאת במידת פתיחות ראייה. מבחינה פרקטית, כאן המקום לצין ואף להציג, בישובי בדין בימי דין המכונים "מוקד פלילי" נמצא כי במספר לא מבוטל של תיקים, לאחר שה התביעה שמעה הנאשם ובא כוחו, וشكلה שוב, החליטה לבקש חזרה מכתב האישום. מעשה זו, שולל הבסיס לטענה כי התביעה "נעולה" אחר כתוב האישום. כאמור, הניסיון המctrבר מראה ההיפך.

על כן, אין עניינו במקרה של פגם בהתנהלות הרשות אשר פוגע פגעה ממשית וחရיפה בעקרונות של צדק והגינות. לנאם עדין שמורה הזכות לבקש קיומ הליך שימוש ולהזכיר עם המאשימה במסגרת יכול לשכנע שלא להעמידו לדין.

cidou, ביטולו של כתוב אישום מטעמי הגנה מן הצדק יעשה במקרים חריגים ביותר בהם תחשות הצדק מזדעית אל מול מחדרה של הרשות. אין זה מקרה שלפני, ולא התרשםתי בקיומו של קשר סיבתי בין המאשימה לבין פגעה בזכויות הנאשם באופן יכול לבסס את המסקנה כי לא ניתן היה להבטיח, בנסיבות העניין דן, קיומ משפט הוגן. על כן, באיזון שבין אינטרס הנאשם לבין האינטרס הציבורי אין זה המבקש להעמיד לדין והן זה המבקש לשמור על הוגנות ההליך הפלילי, אין הראשון גובר. אין מדובר בנسبות מקרה זה במצב בלתי הפיר שאינו ניתן לתקן וראוי כי יעשה

התיקון.

לאור האמור לעיל, נדחתת אף טענת הנאשם לביטול כתוב האישום משום הגנה מן הצדק.

סוף דבר, הבקשה לביטול כתוב האישום נדחתת.

אני מורה למאשימה לאפשר לנאים קיום שימוש מאוחר, ככל שהוא מעוניין בכך.

המציאות תשלח את ההחלטה לצדים.

ניתנה היום, ו' בטבת תשע"ה, 28 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.